

Пасхальне послання
Патріарха Московського і всієї Русі КИРИЛА
архіпастирям, пастирям, дияконам, чернецтву
і всім вірним чадам Руської Православної Церкви

Возлюблені у Господі побратими архіпастирі,
всечесні отці, благочестиві іноки та інокіні,
дорогі брати й сестри!

З радістю вітаю вас древнім і в усі часи новим і життєствердним переможним вигуком:

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

У цій чудовій співзвучності воістину життєдайних слів — основа нашої віри, дар надії, джерело любові.

Ще вчора ми разом з учнями Господа сумували через смерть свого улюбленого Учителя, а сьогодні з усім світом — видимим і невидимим — торжествуємо: *«Христос бо повстав, радість вічна»* (канон Святої Пасхи). Ще вчора, здавалося, була втрачена остання надія на спасіння, а сьогодні ми маємо непорушне уповання на життя вічне в *невечірньому дні Царства Божого*. Ще вчора примара тління тяжіла над творінням, ставлячи під сумнів сам сенс земного буття, а сьогодні ми сповіщаємо всім і кожному про велику перемогу Життя над смертю.

Богонатхненний апостол Павло, кажучи про значення чуда, що сталося тієї далекої, але завжди близької кожному християнину ночі, прямо вказує, що ця подія — найважливіша для нашої віри. Бо *«якщо Христос не воскрес, то й проповідь наша марна, марна і віра ваша»* (1 Кор. 15, 14). Пасха Господня — серцевина і непереборна сила християнства: вона, за словом святителя Філарета Московського, *«творить надію, запалює любов, окрилює молитву, подає благодать, просвіщає мудрість, знищує всяке лихо і навіть саму смерть, надає життю життєвість, робить блаженство не мрією, а суттєвістю, славу — не манією, але вічною блискавкою вічного світла, яка все осяває і нікого не уражує»* (Слово в день Святої Пасхи, 1826 рік).

З вірою у Воскресіння Христове нерозривно пов'язана і віра Церкви в те, що втілений Син Божий, здійснивши Викуплення роду людського, розірвавши кайдани гріха і смерті, дарував нам справжню духовну свободу й радість воз'єднання зі своїм Творцем. До цього безцінного дару Спасителя в повній мірі причетні всі ми — ті, хто в цю світосайну ніч зібралися у православних храмах, щоб *насолодитися*, за словом святителя Іоанна Златоуста, *бенкетом віри*.

Пасха — кульмінація тернистого шляху Спасителя, увінчаного стражданнями і Голгофською Жертвою. Невипадково і в святоотецьких, і в літургійних текстах Христос багаторазово іменується Подвигоположником нашого спасіння. «*Образ бо дах вам*» (Ін. 13, 15), — говорить Господь учням і закликає всіх нас наслідувати приклад Його життя.

Але як же ми можемо наслідувати Спасителя? Яким може бути наш подвиг щодо реалій сучасного життя? Сьогодні, коли ми промовляємо це слово, у свідомості людей нерідко постає образ якогось легендарного воїна, історичного діяча або знаменитого героя з минулого. Але смисл подвигу полягає зовсім не в здобутті гучної слави чи надбанні загального визнання. Через подвиг, незмінно пов'язаний з внутрішнім зусиллям і обмеженням себе, ми маємо можливість досвідно пізнати, що є справжня і досконала любов, бо жертвність, що лежить в основі будь-якого подвигу, є вищим проявом цього почуття.

Господь покликав нас до подвигу діяльної любові, засвідченій у самовідданому служінні ближнім, а найпаче тим, хто особливо потребує нашої підтримки: стражденим, хворим, самотнім, зневіреним. Якщо цей закон життя, який так ясно був представлений і виявлений в земному житті Самого Спасителя, стане надбанням більшості, то люди будуть по-справжньому щасливі. Адже той, хто служить іншим, набуває незрівнянно більше, ніж віддає: Сам Господь входить тоді в його серце, і долученням Божественної благодаті змінюється все життя людини. Як без труда нема святості, як без Голгофи немає Воскресіння, так і без подвигу неможливе справжнє духовно-моральне преображення особистості.

Коли ж подвиг стає змістом життя не тільки окремої людини, а й усього народу, коли в прагненні горнього еднаються серця мільйонів людей, готових захищати свою Батьківщину, відстоювати високі ідеали та цінності, тоді відбуваються воістину дивні, чудові і часом навіть незрозумілі з погляду формальної логіки речі. Такий народ набуває величезної духовної сили, побороти яку стають нездатними ніякі біди та вороги. Яскравим свідченням правоти цих слів є Перемога у Великій Вітчизняній війні, досягнута самовідданим подвигом нашого народу. 70-річчя цієї славної дати ми урочисто відзначаємо нинішнього року.

У скорботах і спокусах ми покликані зберігати спокій і безстрашність, бо нам дані великі й славні обіцяння про перемогу над злом. Чи нам журитися і впадати у відчай?! Ми складаємо Церкву Христову, яку, за правдивим словом Господа, не зможуть подолати навіть *ворота пекла* (Мф. 16, 18), і про нас свідчить Божественне Одкровення, пророкуючи, що *«витре Бог усяку сльозу з очей їхніх, і смерті вже не буде; ні плачу, ні крику, ані болю вже не буде, бо колишнє минуло»* (Одкр. 21, 4).

Молитовно бажаю усім вам, Преосвященні побратими архіпастирі, всечесні отці, дорогі брати й сестри, сили духу й непохитності у вірі, миру та невичерпної радості у Господі, Який переміг смерть. Переймаючись світлом Воскресіння Христового й долучаючись до тайни пасхального чуда, поділімося ж нашою торжествуючою радістю з ближніми й дальніми, всім свідчачи про Воскреслого Спасителя.

Нехай у всі дні життя нас незмінно зігрівають і втішають, дарують справжню радість буття і надихають на добрі справи полум'яні слова великоднього благовістя:

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

ВОІСТИНУ ВОСКРЕС ХРИСТОС!

ПАТРІАРХ МОСКОВСЬКИЙ І ВСІЄЇ РУСИ

Москва,
Пасха Христова,
2015 рік